

Мамі

— Як на мене — повна фуфайка! Чому всі так вражені тим Парижем? Не розумію, що мільйони ненормальних в ньому знаходять!

Я почула фразу, яка без стуку увірвалася в мій внутрішній спокій та вмовкла рівно тієї миті, коли розфарбована незнайомка, з ніг до голови вдягнена в асопарди, швидко вийшла з вагону на платформу. Певно, ділилася враженнями по телефону з черговою подружкою.

Я була зовсім типовим малям. Мої дитячі роки поділялися на дні, котрі межували між країнощами від усвідомлення щастя до виживання в складні моменти жорстокої реальності.

Кожен новий ранок приносив із собою безліч пригод, позбавлених страху та відчуття неможливого. Я цілодобово могла гасати вулицями невеликого міста в пошуках пригод. Їла вкриті пилюкою сливи з дерев і не замислювалася над тим, чи зможе мама відіпрати зелень молодій траві з колін джинсів. Хоронила в землі «секретки» з квітів під кольоровими скельцями та грала в хованки зі старшими хлопцями. Падала зі стріх дерев'яних сараїв і забувала надавати цьому хоча б якогось значення. Раділа першому забитому м'ячу. Рахувала молочні зуби, що випадали один за одним, та засівала ними клумби поза

будинком. Губила гудзики від улюбленої сорочки, що просякла брудом і безтурботністю. Рахувала кількість друзів, що заповнили саморобну анкету, та сподівалася на таємне освідчення в коханні. Не прикладаючи зусиль до навчання, встигала робити домашні завдання на перервах між уроками.

Разом з тим, я часто збирала на вечерю горіхи по-під тином у сусідів та бачила м'ясо в стравах виключно на Новий рік або дні народження. Спостерігала за стомленим батьком, що в мішку з-під картоплі тарабанив з роботи конячу ногу, якою розраховувалися на заводі замість грошей. Після чого півроку їла уральські пельмені, гуляш або млинці з конячим фаршем, котрий мати з бабцею довго вимочували, аби позбавити специфічного запаху. Коли зарплатню рідним видавали простирадлами або унітазами, я вже не дивувалася, просто звикала. Вивчення іноземної мови для мене було такою самою забавкою, як і розгадування кросвордів: дуже розвивало нейронні сполуки в мозку, але не могло вплинути на ситуацію в країні. Батьки, як і більшість в тогочасному суспільстві, не уявляли, що талановитий підліток може виграти грант на навчання за кордоном з такою ж легкістю, з якою намащує вершкове масло на шматок хліба. За наявності певного рівня обізнаності й мотивації, звісно. Бідність, як пліснява, в'їдалася в будь-яку мрію або сподівання.

Саме тому, коли одного дня, через багато років, я вперше приземлилася в аеропорту Шарль де Голль,

де злітна смуга якось занадто звичайно межувала з автострадою, — це шокувало.

Ми довго стояли біля турбін літака та зовсім по-різному думали про відпустку, що перестала бути мріями за склом ілюмінатора. Вітер грався волоссям, тіло реагувало виключно на холод ранку та адреналін передчуттів. Мама чекала цієї миті все життя — я ж просто хотіла відчутти дух часу, поклик котрого чутний крізь відстані.

Я бачила гори бруду, бідні квартали, де страшно було загубитися. Сотні безпритульних, котрі тягали по місту за собою будинки на колесах з непрезентабельним умістом, але все одно відчувала затишок і радість. Адже кожного разу, вийшовши на вулицю, я потрапляла до музею під відкритим небом, де кожен шматок вапняку хотілося сфотографувати, на кожному газоні — покачатися, на кожному мосту — прирости ногами до землі, кожною вулицею крокувати, доки не впадеш знесилений враженнями, в кожному соборі знайти шматочок Бога і кожен вечір в готелі, що був розташований над платформами Північного вокзалу, очікувати секунди блаженної мовчанки.

Тішила кількість старовинних будівель, що перебували під огікою місцевого уряду. Ніхто не намагався їх підмалювати в модні кольори, осучаснити чи покращити внутрішнє оздоблення. Це маленький світ поваги до історії, що закінчувався кільцевою дорогою, за межами якої простір передмістя ряснів скляними багатоповерхівками

та модерним мистецтвом. Здавалося, навіть ранкове сонце заглядало у вікна толерантніше, ніж зазвичай.

Ейфелева вежа вабила своєю парадоксальністю та краєвидами – А-подібний залізний вартовий, що день і ніч формував враження туристів про місто. Вона могла подобатися чи ні, проте однозначно викликала емоції в кожного, хто впритул наближався.

Портрет Мони Лізи та скульптура Ніки були ближчими, ніж репродукції у підручнику з мистецтвознавства, моїй улюбленій книзі мрій, що з роками була зачитана до дір. Правда, між сторінок ніхто не поклав попередження про те, що магія образотворчості змусить зупинитися годинник, а медитація на культурні цінності виявиться такою ж природньою потребою, як спрага.

Дивувала кількість вільних місць для відпочинку, лавок і крісел, що чекали на стомлених гостей міста або мрійливих мешканців на кожному кроці – в муніципальних парках, на багатолюдних площах. На кожній вулиці мене вабили столики кав'ярень. Але не винами та сидрами. Не рапанами, равликами та жаб'ячими лапками. Не профітролями, від яких втрачаєш розум. А плетеними стільцями. Вони стояли охайними рядами під вікнами закладів, всі обернені до перехожих. Наче кінофільм за участі випадкових людей, іронічних доль і прихованого щастя, котрий можна було цілодобово спостерігати, прилипнувши до крісла. І я у відповідь автоматично відкривалася перед світом, немов мушля.